

યા અલી મદદ.

ગુલદસતથે. ગંમ.

જે માં

મરસીયા, સલામ, રૂપાર્થ, શોઝ.

હીના સંતાની જ્યાન ગુલસેતી અકશર.

આંક ૧ લો.

મું બ ઈ.

પરગટ કરેનાર સુલભા નુરદીન જવાખાન.

૧૨૮૬ હીજરી—૧૮૭૯ ઇસવી—૧૯૩૫ વીકરમાતજી.

આપએખલીઆર જાપાખાનામાં બંદ નં.

આપએખલીઆર જાવીજીએ.

હુડીયો ચાર અમના.

મુકામ મુલ્લા નુરદીન ખીન જવાખાનની દુકાનેથી મલશે.

ગાંધી રોડ નં. ૧૬૬૬, હિંદી કોલેજ, રાજકોટ.

વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
સંસ્કૃત મંડળ
સાગરો મેડીટરેયન

૧૨૪

ઓસમીલાહ હીર રેહમાં નીર રહીમ.

પા. મવલા મદદ.

મરશીઓ ૧.

જ્ય નેહરલે યજ્ઞ મે દાખીલ હરમ હુએ,
ગશ આયા હરકંદમ પે ચેહ જુલમો સીતમ હુએ
જંએનય પુકારી હાદીસે અએસેલી કમ હુએ
સર ઠટ ગયા હુસેનકા સર વંગે હમ હુએ
કીલો આસમાન ગીર નડી પંહતા દુહાઈ હુએ
નેહુરાં શી બેદી સામને હાકીમ કે આઈ હુએ—૧

મએજુદ અનજુમનમેં સગીરો કબીર જો
હા કીમકે ગીરદ કુરસીયો પર સય અમીર જો
ખાસાને જુલ જલાલ જલીલો હકીર જો
મુશકીલ કુશાકે ખુરદેકીલાં સય અસીર જો
કેહુદે કોઈ અલીસે ચેહ દારસલામમેં
જંએનયકા દાખેલા હુવા દરબારે આમ મેં—૨

અએ લોશી કરબલાસે મેરે ભાઈકો ખુલાઓ
અએ લોલો મેરે ગેશુઓ વાલે જવાંકો લાઓ
અએ લોગો મેરા હાદીસા અ આસ કો શુનાઓ
અએ લોગો યાદગારે હુરાન સે કહો કે આઓ
કાસીમસે હાએ કુંઝ ન કુંઝક ઇસ ઘડી હુઈ
ચેહ બાલ ખોલે કીરાકી દુલહન હુએ ખડી હુઈ—૩

હોઠર અસીર દુખતરે હાતમ જોઆઈથી
 નાનાને મેરે ખુદ ઊસે ચાદર ઊડાઈથી
 પોશાક અમાને નઈ ઊસકો પેહુનાઈ થી
 સબકો ચેહ પાસથા કે સખીશી ચેહજાઈ થી
 ઊમતકો હાએ પાસે રશુલે ખુદા નહી
 જ્યેનખ બરહુને સર હાએ ચોર ઊનકો હયા નહી—૪

બાબાકો મેરે પુછોતો કેસા સખી હાએ વોહ
 મુશકીલ કુશાહાએ કુતકા ખુદાકા વલી હાએ વોહ
 નાનાકો મેરે દેખોતો સબકા નખી હાએ વોહ
 ભાઈકે સદકે રખરે નખીચા અલી હાએ વોહ
 મેરી ખબર અસીરીમે રખતા કોઈ નહી
 કપડા ભી મોહ છુપાને કો દેતા કોઈ નહી—૫

જ્યેનખ ચેહ નાલે કરતીથી આંશુ બહા બહા
 ઈતનેમે આહ રો ગયા હાશીમકા સો મના
 બોલા પછદ હસકે કે અએ ગમશી મુખતલા
 શીમર ઊમરરો પુછલે મેરી નહી ખતા
 મેરા કહા ન માના શહે મશર કેનને
 કેયા અપની જાન મુશતમે ખોઈ હુસેનને—૬

ગર જાનતે બલીશ મુઝે સંઘદે ઊમુમ
 અકબરકે દીક્ષપે મક્કતે નરીર નેજાએ સીતમ
 બએઅતકો હાથ દેતા જો વોહ દીબલએ ઊમુમ
 બાબુ ન હુતે બાબુ એ શપીરકે કલામ
 શીસીસી કે ધર હુસેનને બરબાદ કર શીએ
 બએ અતસે હાથ ઊઠાયા બોહતરકે સરદીએ—૭

શુન શુનકે ધીઆનસે ચેહ બયાને અમીરે શામ
બીનતે બતુન બોલીકે બસ બસ જ્યાંકો થામ
નાદમહો અપનેજીને વેહ કરતાહ્યે કેઆકલામ
સપીરકો નબીયો ખુદાને કીયા ઇમામ
ખુરશેદે દીનો શરઅ હંએ વોહ મશર કેનને
વલાહ નવ ઇમામ હંએ નસલે હુસેન ને—૮

તું હએ બની ઊમઇયા વો મકીયા હા શમી
તેરા પીદર માઆવીઆ ઊરાકા પીદર અલી
તું બાતીજઓર વોહ હકતું શકી ઓરવો સુતકી
તું દેર વોઆ હરમ તું બખીલ ઓર વોહ સખી
ગરકડર જાનતા શહે અલી મકામ કી
બએ અત મઅહ સીપાહ તું કરતા ઇમામકી—૯

રાજ રજ પેથા નબીયો સુરતુજ કા લાલ
સબ ઘર હુડાયા શુબહ શાહાદતસે તા જવાલ
જંગો જદાલ ને વોહ દીખાતા અગર જલાલ
કુંદરતથી કેઆ તેરી ન તેરી પ્રાજકી મજાલ
ગુસેસે ખેંચતે જો શહીદી હીસામ કો
આતા ન કરબજાસે કોઇ બચકે શામકો—૧૦

વેહ કેહતીથી અબી વો શહીદો કી સોગ વાર
નાગાહ આયા ગુસેને વોહ શીમર નાબેકાર
બોલી લરજ લરજ કે સકીના જગર રીગાર
અમા કહીં છુપા સુઝે બેટી તેર નીસાર
ખનજરસે જુબહ કર સુકા શાહે મદીનોકો
એસા નહોકે કતલ કરે વેહ સકીનાકો—૧૧

શુરત સે ઊસકે દડતીહું અમા ને કીસ કદર
 પેરુકુને દીધ લરજતાહ્યે ઝોર સીનેને જગર
 દેખોતો હાથ રખકે પસીને નેં હું નેં તર
 અએસા નરો તમાએ લગાએ ચેહ બદ ગોહર
 શીરબી કહીં ન મુઝપે જશ એ ગુનાહ હો
 અબતો નેં રોઈબી નહીં તુમ સખ ગવાહ હો—૧૨

હ્યે યાદ મુઝકો જાએ ચેહ અનજર શીરાતાથા
 નેં હાથ જોડતીથી ન ચેહ પાની પીજાતા થા
 નેં હાથ જોડતીથી ન ચેહ રહેન ખાતા થા
 જ્યેનખ દોહાઈ દેતીથી ચેહ મુઝ કરાતા થા
 જસને કીયા હ્યે ઘર મેરા વખરાં વોહી ચેહ હ્યે
 બાબાકે રહ કી કરામ અમા વોહી ચેહ હ્યે—૧૩

બાનો પુકારી બીબીકી ગેરત પે નેં રીદા
 નાગાહ યજદ નેહસ ને ધભરા કે ચેહ કહા
 હ્યે હ્યે કાંહ છુપાઈ ન ખુરકા ન હ્યે રીદા
 યે બચી કીજીં તડપ હ્યે રહી ઈસકો કેયા હુવા
 પુછે તુ એ કરાર હ્યે કીજીં દુખતરે હુસેન
 કટતા હ્યે તેગો ને જસે શીર કેયા સારે હુસેન—૧૪

જ્યેનખ ચેહ રોકે બોલીકે અએ દુગામને ખુદા
 નાદાનસે યતીમસે તું પુછતા હ્યે કેયા
 ક્ષન મુઝસે ચેહ ગરીબ પે જોએ હુઈ જશ
 પેરુલે તમાએ શીમરકે ખાએ હ્યે એ ગુનાહ
 દેખા હ્યે જાએ શીમરકો ચેહ થરથરાતી હ્યે
 કેહતી હ્યે માંસે જાન મેરી નીકલ જાતી હ્યે—૧૫

(૫)

બેદાદ કતલકા ઠરું ક્રેયા ક્રેયા બયાં ને આહ
મકતલ નેં જળ અસીરોં કો લાએ તરે સીપાહ
વાંહ લાશએ હુસેનસે લીપટી યેહ રશકે માહ
યું શીમરને જુદા ગ્રીયા ઇસકો ખુદા ગવાહ
યેહ બહી પીટકર સરે સીના તડપ ગઈ
વેહ લાશ કેહુકે સાએ સગીના તડપ ગઈ—૧૬

ઇતનાતો પુછ શીમરસે બુતવાકે રખર
ક્રેયા થા કુશુર બચેકા બતલાતો મુઝકે તું
દડતી હએ ઇસકે નામસે હરદમ યેહ નેક બુ
આરજપે નીલ કાન સે હએ બેહરહાં હુહુ
સારા ગલા યતીમકા રસીસે બીલ ગયા
ગરડનબી કસકે બાધી તો ક્રેયા ઇસકો મીલ ગયા—૧૭

યેહ જુકર થાતો કેહુન લગા વેહ જખું ખીસાલ
લેકીન ખુલા ન રાજે હુસેનીકા મુઝ પેહ હાલ
આઈ નબીકી આલતો મુહપર બીખરે બાલ
સર કટકે આએ લાશે હુએ કાતને પાએમાલ
બીજાં કર લડી યેહ રાજ શહે બેનજર સે
બીસ બીસ કો મારા તંગસે બીસ બીસ કો તીરસે—૧૮

બાનુંકે દીલકો બરખી લગી શુનકે નાને તીર
આબેકે આગે શીરને લગા કુદકે સગીર
બે સાખતા પુકારીકે અએ શાહકે અમીર
તીરોંકા મેહ તો સળપે પડાહ વકતે દારોગીર
પર કતલ એક તીરનેં બચા હુવા મેરા
કુડતે પે દુધ ડાલકે અસગર હુવા મેરા—૧૯

અસગરકા હાલ કેરૂંતીથી ચેહ બાનુંએ ઇમાન
 જો આગે પેશ તખતે શહીદાં કે સર તમામ
 બાનુંને દેખતેહી સરે શાહ તીશને કામ
 અવાજ દીકે અએ શહે મજલુમ અસલામ
 ઘટતા હુએ દમ ગલેને રસનસે રેહાઈ કર
 સેદકે તેરી ગરીબીકે મુશકીન કુશાઈ કર—૨૦
 દેખો બેહુનકા હાલતો અએ શાહ ખાસો આમ
 જયેનખતો બેનોકાબ હુએ ચોર ગીરદ અજદહામ
 તાઅના ચેહ હમકો દેરહે હંએ સાકીનાને શામ
 મુશકીન કુશાઈ આકે નહી કરતે અબ ઇમાન
 શાહા બોહોત ચેહ જાલીને બેદાં સતાતે હંએ
 સર આપકા કરા હુવા હરદમ દીખાતે હંએ—૨૧
 ગુસેસે બડહ કે કેરૂંને લગા શીખર બદ ગોહર
 શીર્ગે ઇસતેગારા કરતી હુએ નેરુરજને ઇસકદર
 આએ અગર તુમારી મદદ કો કોઈ બશર
 હુરકી તરેહસે ઊસકાલી કાટે બદનસે સર
 ઇસ દીનકીથી ખબર ન હુસેને શહીદકો
 સમજે ન વોહ ખલીફાં બરહક યજદકો—૨૨
 ચેહ હરફ કેહે રહાયા અલી શીખર બદ ગુનાં
 બોલા યજદ ગુસેસે ઇતને મેં નાગહાં
 હાં તશતતીલાને રખો સર શાહેદો જહાં
 રખા જો સરનો ચોખસે ખોલે લખો દેહાં
 દેખાજો દબદબા સરેશાહે શહીદકા
 થરાયા બંદ બંદ યજદે પક્ષીદકા—૨૩

રાવી બાન કરતા હયે મેં દેખતા હું કેયા
એક શો રવા હુસેનકા હર સીમતસે બિસ
સખકો યકીનથા કે કયા મત હુઈ બપા
નાહાં હુવા અયો તરફ ફલક પર જુદા જુદા
જારીથા ચેહ કલામ હર એકકી જબાનસે
હોતી હયે અબ નુજુલ બલા આગમાનસે—૨૪

દરબારમે યજદકે હરશુથા અજ દહામ
થરા રહુથે બએદ કે માનીંદ ખાસે આમ
બએકાથા તખત નેહસપે વોહ નુતરએ હરામ
એક હાથમેંતો શીશાથા એક હાથમેંથા જાંમ
બાલાએ તખત શુગલથા બિસકો શરાબકા
ઓર જેરે તખત સર ખલરે બુતરાબકા—૨૫

હાજર વહાંથા એક શરંગી ભી બિસ ધડી
રોકર કહા યજદસે બિસને કે અયે શકી
તેરે મઆમલે સે લરજતા હયે મેરાજ
સર હુ તબક મે જસકાચેહ મનજુમ હુ કેયા કોઈ
હાશા જો મે કહું કે ચેહ અહુલે કુશુર હયે
જુલસમે બોએ ખુશક હયે એદુરેપે નુર હયે—૨૬

કુયાથા ખીલારે શરબ ચેહ મનજુમ બે વતન
પકડતા નથા નમાજ કભી કેયા ચેહ બસતે તન
ઈસ સરકે દેખનેસે હયે તારી ગમે મહન
કુમઆ ચેહ સબ ઈસીકા હયે વા બસતએ રસન
ચેહ ખુશક લખં ગવાહ હંએ ચેહ તીરાને કામ હયે
બતલા ચેહ કીસકા બેટા હયે કેયા ઈશકા નામ હયે—૨૭

કેહુને લગા શીરંગીસે હાથીન કે અએ નવાં
વાધીશ તું મુસતુશસે હએ બિરાને કહાકે હાં
ઇનજલ મે વોહ હએ નખીચે આખેરનનાં
હાથીન પુકારા ખેર નહી હાજતે બયાં
ચેહુ બિરા નખીકા છોટા નવાસા હુસેન હએ
ઇબને અલી હએ શાતીનાકા નુરે એન હએ—૨૮

શુનકે ચેહુ કલના સીના શીરંગીકા રટ ગયા
આયા કરીબ તશત વોહ કરતા હુવા બુકા
નજદીક પોહોઆ સરકે તો વોહ દેખતા હએ કયા
શુખે લખોસે આતી હએ તકબીર શી સદા
એક બીબી બાલ ખોલે હુએ ગીરદ શીરતી હએ
સર અપના પીટ પીટકે ઇસ સરપે ગીરતી હએ—૨૯

હએરાન હોકે દીલમે શીરંગી ને થું કહાં
આઈ હએ મોઅજજસે યહાં અશરકુનનીસા
અપને પીસરકે સરપે ચેહી કરતીથી બુકા.
ઇસ સરકે મેં નીસાર મેં ઇસ સરકે હું શીદા
અબી ખુદાશી યાદમે ચેહુ બુખા પેવાસા હએ
શીબંકર નહુ ચેહુ એએસે નખીકા નવાસા હએ—૩૦

દેખા યજદને જો શીરંગીકો બે કરાર
સમઝા ચેહુ હએ મોહીબે ઇમાને રજક વીકાર
નસરાંગીસે ચેહુ કેહુને લગા વોહ સીતમ શઆર
કયા તું હુસેન ઇબને અલીકા હએ દોસતદાર
ધીબ બે અદબ લેહાજ નહી કુલ્લ મેરા તુઝે
હએ શરત ઇસકલામશી અબદુ' સજા તુઝે—૩૧

ભીસને કહા ખુદા તુઝે ગારત કરે સીતાબ
તેરા અદબ કરે નજરે શરમ ન હીનબ
હમેહમે યેહ સર ઇમાનકા ઓર નેહરલે શરાબ
હમેહમે ચેહ અનદહાન ઓરઆલે અબુતુરાબ
તું કયા જવાબ હશરમેં દેગા રશુલકો
મારા હમે કલનાં પડહકે પતીમેં બુતુલકો—૩૨

તું દેગા કયા સબ મુઝે ખુદ હમે ચેહ આરબ
ઇસદમને શરખુર હુ સરે શેહકે રખર
એહસાન બાદ કતલ કેન કલથો પહ તુ
બબ જુબહ હું મેં મીસલે શેહેન શાહ નેક ખુ
મરને પે મેરી લાશકો તકલીફ દીજથો
અકાપે જો સીતમ હમે મુખપરની કીજથો—૩૩

પાનાલ જસતરેહ હુવા જોહેરાકા ગુન બદન
હોવે ઘુંડીં તહે શુમે અસવાં મેરા બીતન
એકલ હુસેન પેવાસેથે તર હમે મેરા દહન
તા હશર ઇસકા મુઝકો રહેગા ગમે મહન
સદકે મેં ઇમને શાતીમાં પર લાખ જાનસે
અરસોસ બુખા પેવાસા લીકા વોહ જહાનસે—૩૪

ચેહ શુનકે આપા ગએજ મેં વોહ દુરામને ઇલાહ
ઓર હુકમ પ્રામાનકો દીયા યેહ બંહયાને આહ
સર જલદ ઇસકા કાઠો ચેહ હમે દોસતદારે શાહ
શુનતેહી ઇસપે હુટ પડે આહ વોહ સીપાહ
આપા કીસીકો પાસ ન ભીસ બે ગુનાહકા
તન પુરજે પુરજે કર દીયા ગમખારે શાહકા—૩૫

(૧૦)

જાન તનસે ઊસ જરીકે હુવા ખું બોહાત રવાં
ગશ હોકે ખાકપર ગીરા આખીર વોહ ખસતેનાં
પર યા હુસેન કેહુતાથા વોહ હુદરી જવાં
સરવરકે સરકો દેખકે કરતા થા યું રીગાં
રીદીયા તેરા મેં અએ શહે આતમ પનાહ હું
આતીથી શેહકે સરસે સદા મેં ગવાહ હું—૩૬

યહુ અનદા શુન રહાથા કે ગરદન હુઈ કલમ
બેદાદ એહુલે જુનસે થરા ગએ હરમ
જએનય શુએ લાશ પુકારી બ અશમે નમ
સદકે તેરી વશમે મેં અએ કુશતએ સીતમ
માતીમમે તેરે રહ પયમઅરકી રોતી હએ
લાશમે તેરે શતેમા કુરઆન હોતી હએ—૩૭

સદકે મેં તેરી લાશકે અએ શેહકે ગમ કરાર
સર તુને સગમે શાહકે અપના પ્રીયા નીસાર
પર હમતો તેરી રહસે ઈસ દમ હું શરમસાર
પ્રીસતરહ તેરી લાશમે અબ રાંવે જાર જાર
કશનાઈં કયા મેં તુઝકોકે ખુદ બે રીદા હું મે
સદકે હુવા તું ભાઈમે તુઝમે રીદા હુ મેં—૩૮

જએનઅકે ઈસ બયાસે કયામત હુઈ અયાં
માતીમમે ઊસ મોહીઅકે અસીરોને થી રીગાં
બસ અએ દખીર અબ ન વોહ રહાદ કર બયાં
જસ શાનસે હરમ શુએ અનદા હુએ રવાં
કયા કયા ન એહુલે બએત પે આશત જુનર ગઈ
આખીર સપીના કએદ કે સદમે સે મરગઈ—૩૯

(૧૧)

મરસીયો ૨.

જાણનાંકે મુરક્યે કોનો મકાં હું
 યાર કુદરતે મુસવરે કુદરત વ્યાં હું
 સનય ખુદાકી ખલક ખુદા મદદ ખાં હું
 પએદા શાયાએ ખાસે રશુલે જનાં હું
 સદકે જુદા જુદા હું અકબરકી શાન પર
 જાંને બશાર જનીને મલક આસમાન પર—૧
 પએદા જહાં મેં યુયુરે અરશ આસનાં હું
 પીરે ફતક મીસાલ જહીયાં જવાં હું
 યુયુરકો પર વસીય પેહ રતબા કહાં હું
 પરદે મેં ગેય કે જોહ જહાં થા વ્યાં હું
 અકબર કેહકને નકશાએ ખેરન વરા દીયા
 ઇસરસે સયકો એહરએ કુદરત દીયા દીયા—૨
 અકબરકો ગોદમે લીયા જએનઅને દોડ કર
 બાનુ કે ગીરદ શીરકે પેહ બેલી વોહ ખુગમીપર
 ભાલી ઇસે મેં પાકુંગી પેહ હું મેરા પીસર
 બિરાને કહાં સઆદત અકબર હું સરખસર
 માલીક હું આપ સયકે મુઝે કયા કલામ હું
 બાનો કનીજે ખાસ હું અકબર ગુલામ હું—૩
 જએનઅકે પીયાર પર શહેદી રોય જાર જાર
 ઘર લે ચલી બહન પીસરે શાહિ નામદાર
 પર હરઘડી શાહ કહેનથે કીયું મેરે કીરદગાર
 ઇતની મુશરકત ભી હું જએનઅકો નાગવાર
 દરદા શહીદ બાનોંકા પેહ કાલ હાએગા
 જએનઅ બહનકા બિસ ઘડી કયા હાલ હાએગા—૪

(૧૨)

અલકીસા શેહેર શેહેર ખખર હો ગઈ યેહ આમ
નાને લાગે ગયે ઇસી મજબુન કે તમામ
અકબર પેહ હુસનકા ધીયા ખાલીકને ઇખતેતામ
નથા નહો ને હોગા હસીન અએસા વસલામ
નેહુબુએ હક હંએ શીકલ નેં હંએદર હંએ શાનને
બાહમ હુવે નખીયો અલી રીર જહાનને—૫

શાહને અસરકો હુઈ મુશતાફીએ જમાલ
ચીદા ધીરે મુસવદ્દો નકાશ બે મીસાલ
એક એક કો ધીયા જરો જાગીર સે નેહાલ
એર ધીયેહ ઇલતીબા કે હનેં શોક હયેકમાલ
તસવીર યુશુરે શાહે અખરાર દેખીયે
ઈસ શીકલસે રશુલ કા દીદાર દેખીયે—૬

પર ઇશક બાદ શાહે હલખકો સવા હુવા
ભીસકે નખમીર નેં યેહનમકથા મીના હુવા
જીસ રોજ ખલક યુશુરે આલે અબ્બા હુવા
ભીસરોજ યેહ બી મોહદે ફજલે ખુદા હુવા
ખાતીન થા હકસે સાફ સો યેહ આરજુ મીલી
શાહે હલખકો હખતરે આઈને રંમીલી—૭

અલકીસા હર જગેહ સે મુસવર રવાં હુવે
એર વારીદે મની નએ શાહે જમાં હુવે
અકબર જહાં મદીને નેં જુલવે કુનાં હુવે
યેહ કાગજો કલમ લીયે હાજર વાંહાં હુવે
વાહસરતા ન ખખત ધી તેહરીર મીટ ગઈ
અકાર પેં ખરસ યેહી તસવીર મીટ ગઈ—૮

(૧૩)

તસવીરેં ખીંચ સુગ્રીનો હરએક કુચ કર ગયા
શાહુકે સામને વોહ મુરકા ગુજર ગયા
પુરશેદ સાચ શી આંખ મેં જરા ઠહર ગયા
યુશુર અજીને મીસરકા દીનસે ઊતર ગયા
ખાંકાને ચીંને આઈને પેહુ શીર નજર ન શી
પુખાને શામને કબી સેરે કમર ન શી—૯
તસવીર પરજો શાહુ હલખને નીગાહ શી
બેસાખતા દરદ પડાહ ઓર આહ શી
યાદ આ મઘ શખીચે રીસાલત પનાહ શી
રશતા શી ઇસાહુસેન કે યુશુસે આહ શી
નનશુખ જરા કો શહુ ખાવર સે કર દીયા
બેટીકો નામ જદ અલી અકબરસે કર દીયા—૧૦

જોજોહુ કોશીર ચેહ મુજદહે અસરત રખા દીયા
દામાદ તુઝકો હકને પયનખર લકા દીયા
પુંછા જો ઊસને કઓન મુરકા દીખા દીયા
વોહ બી પુકારી હકને હરે મુદઆ દીયા
ગુન શીસ શજરકા મેનાહ ચેહ શીસ બેસતાં કા હએ
હર શીસ સદશકા આંદ ચેહ શીસ આસનાંકા હએ—૧૧
માખાપ ઊસકે આલે નખીપર નીસાર હએ
મેરી જનાખ શાતનાં કે દોસતદાર હએ
ઊસને ઠહાકે આલે રશુલે શીખાર હએ
જાને બુતુલો રહે શહે જુઝપુકાર હએ
અકબર હએ ઇસકા નામ ચેહ દીન પનજતનકા હએ
બેટા હસેનકા હએ ભતીખા હસનકા હએ—૧૨

મુકકર જમીંપે સીજદે કો બોલી વોહ ખુશ નેહાદ
 નેરે ખુદાને દી મુઝે મોહ માંગી ચેહ મુરાદ
 શોહર સે શીર ખીતાબ કીયા હોકે શાદ શાદ
 અબ તુબી કારે ખેર ને અરસાન કર જવાદ
 હસરત ભરે દીલોં કો યુઝીં શાદ કરતે હંએ
 છોદીસી સીનમેં શાદીયે આલાદ કરતે હંએ—૧૩

હસરતે હંએ ઇસ મકાન કે દીન જાદ તર શીરેં
 દુલા દુલહન મકામેં બિયર આર ઇયર શીરેં.
 આપોં કે સામને તો ચેહ રશકે કમર શીરેં
 હમ ઇનકે ગરદ પીયાર સેશા મે સહર શીરેં
 શોહર પુકારા દીલ ઇતીહ બાંતોસે શાદ કર
 ચેહ રોજબી કરીય હંએ ખાલીક કો યાદકર—૧૪

ઊસરોજસે હજવકા વોહ શુલતાને નામદાર
 ગીનતાયા સનેસાલ ખુજાદે કે બાર બાર
 તારોં કે બદલે ચાદ કીયા કરતા થા શુમાર
 શાદીકા ઇશતીઆક જવાંની કા ઇનતેજાર
 અકબરશી યાદ દીલમેંથી તસનીર હાથમેં
 સાય શુરતો સે થા દીલે શપીર હાથમેં—૧૫
 અઠારવાં બરસ હુવા અકબર કો જબ શુરઅ
 ખોર આશતાબ રખસે કરનને કીયા તુકુઅ
 શાહુ હજબ કે તાલગે માવર હુવે રજુઅ
 આહા કે રસમ બિકદકા ઇસ સાલ હો શુરઅ
 મજમુને અરજ દાશત કા દીલમેં બહમ કીયા
 પુતલીકો રોશનાઈ મજહ કો કલમ કીયા—૧૬

(૧૫)

અધાનસે હુસેનકા ઇલકાળ યેહ લીખા
 શાહુ શાહી ઇમાને હુદા નાંખે ખુદા
 શીઆ નવાજો હુરો મલાયક કે પેશવા
 મનહુમેં ભીમતો ખલરે સીદકે મુસતશ
 નખતક હમેશા જુગવ હો ખાલીક કે નુરકા
 શીઓ કે ૧૨ક ૫૨ ૨હુ સયા હુજુર કા—૧૭
 મનમુંઝીયા યેહ દરનપસ અન હદયઓ સંજામ
 સોદાતશી કનીન હમે એક દુખતરે ગુલામ
 મનશુઅ હો સુગી હમે વોહ અકબર સેયા ઇમાન
 કેહતે હંમે યાહુઅહુ ઇસે બાનેંશી ખાસોઆમ
 અબ શોક હમે કે ભીકદકા ભી અનસરામ હો
 હાજર મદીને મેં મઆ લશકર ગુલામહો—૧૮
 યેહ ભીકદ ભીસ મદીનેમેં હો અમે શહે અનામ
 હસમેં ધર અપને એનસે હો મોમીની તમામ
 ખીલઅત દે એક એક હો શાદીમેં યેહ ગુલામ
 અએસો મદીના માહુ મોહરમ હમેલા કલામ
 તારીખ અગર સર્જદ યેહ વનદીક શાહકો
 હસનીં કોઈદે માહુ મોહરમમેં એયાહ હો—૧૯
 જ્યાયહુ તખતો તાજ હમે અકબરકે વાસતે
 હમે સલતનત બ નીથેરે હમેદરકે વાસતે
 શુલતાન અએસો આહીબ શીરાવરકે વાસતે
 વારીસ દીઆ ખુદાને મેરે ધરકે વાસતે
 એકલાકે શાહનદેકો અપને સરીરપર
 તકીયા કહંગા કબરે જનાબે અમીર ૫૨—૨૦

કાસીદ ચહ અરજ પાકે ભડા શુરતે સંખા .
 આર કતલ નાના લેકે બરાબર મલી કમ
 ગુનરી જો ખરખદાશત હુજુરે શહે હુદા
 થરા ગએ મુઝાલીજા કરતે હી દસતો પા
 ખત ગીરપડા ન સીજતે નખીસે પડા ગયા
 મજમુન સર નવીરાતે પીસર યાદ યા ગયા—૨૧

દોલત સરાંને શાહ ગએ દીવ સાંભાલકે
 નાના પડાહ વોહ સામને જોહરાંકી આલકે
 જએનખ પુકારી બખત ખુલે મેરે લાલકે
 મા બોલી બાહું ગરદને અકબરને ડાલકે
 યુશુફી તરહ ખલક કે મેમખુખ હો ગએ
 પેવારે જવાન હોતેહી મનશુખ હો ગએ—૨૨

શેહ સોકડા કે આપ લીખેંગે જવાબ કીયા
 શેહ બોલે લીખ સુકા હએ જો તકદીર મેં ખુદા
 ખતકા જવાબ લીખને લગે શાહે કરખલા
 આરબાઅદ હમદો નાઅત યે મજમુનું રકમકીયા
 ચહ ખત શહે હજબ કી તરફ હએ ઇમામકા
 યાઅને ગરીબ કુશ્યો મજલુમ શામકા—૨૩

પોહોઆ અરીજા તેરા ઇતીલાએ હાલ
 બેટીકે બેયાહકા અલીઅકબરસે હએ શવાલ
 અરમાન હએ કમાલ તુઝે આરજુ કમાલ
 સખકુષ ખુદાકો શેહુલ હએ બનદેકો હએ મહાલ
 ગર ખરજઅ ખુદા હએ તો ઇનકાર કેયા મેરા
 તકદીર મેં નહીં હએ તા ઇકરાર કેયા મેરા—૨૪

ક્રીસ બાપકો ખુશી નહીં બેઠકે બીયાહ કી
 બેહુતર હયે પર કુહીન્ગો ખુશી હયે ઇલાહકી
 દુનીયાંકી બેવશાઈ ચેહ જીને નીગાહ કી
 ન આરબુએ અએશ ન રીર હયે જાહ કી
 દુનીયાંકી જો હીવસ હયે વો શની હયે ખાક હયે
 ઊકબેકી રીકર કર કે વો બાકી હયે પાક હયે—૨૫

ઊસ નજાને રોજગારને તુખને હયા નહીં
 ઇસ બોસતાં કે કુલોને બોએ વશ નહીં
 ઇસ બજાને ચીરાગોને નુરે વજા નહીં
 ઇસ બેહરકી સદશને દુરે મુદેઆ નહીં
 ઘર કોનસા બસા કે વોહ વેંરાન હો ગયા
 ગુલ કોનસા હસાં કે પરેશાં ન હો ગયા—૨૬

બાઈ તુઝે બુલાવું ચહાં ક્રીસ ઊનેદ પર
 અપનાબી કોઈ દીનને મદીનેસે હયે સશર
 કેયા જાનાયે ફલક હને લે જાએગા કીધર
 શીઓસે ઘર અજીજહયે ન તન ન જાન નંસર
 બાઈ તેરા મકામ દીલે પનજતનને હયે
 શાપીર અંદરોજ કા નેહુમાં વતનને હયે—૨૭

લીખ કર ચેહ ફકરા શેહને કીતાબત તમામ કી
 ઓર નાનેબરને પાઈ રકમ વોહ ઇમાનકી
 કાસીદને કેતબ રાહ હલખ શુબહો શામકી
 શુલતાં કો દી સનદ રાહ ખાસો આમકી
 મસ ઊસને ચશને સીનેસે મઓલાકા ખત કીયા
 દુનીયાંકા ઓર દીનકા સબ ગંમ ગલત કીયા—૨૮

અલપ્રીસા કતખુદાઈ કાસામાન હું ગયા
કસરો મેહલનેં ૨૨થે જરી જાખજા હુવા
અસખાખ જો જરીજો કાથા વોહ જુદા હુવા
આસાસતા હલખ કા હરએક રાસતા હુવા
હમવાર શાહુ રાહ મીસાલે જખીં હુઈ
સા૨ આઈનેકા સોહન હલખપ્રી જખીં હુઈ—૨૯

અજદાહથા ચાર શુકે ચહ ૨જલે ઈલાહ હએ
શાહુ હલખપ્રી બેટીકા અકબરસે બેયાહ હએ
ચહ કલનેંગો વોહ જાને રીસાલત પનાહ હએ
દરપેશ કોઈ દીનકો મદીનેંપ્રી રાહ હએ
પેહુલે તો હમ શખી૫ પયનેબરકો દેખીંગે
શીર અસતુશા શી કંબરેમું જુવેરકો દેખીંગે—૩૦

સામાનયહાં તોથા અલી અકબરકે બેયાહ કા
વાહાં પેશ ખેમાં નીકલા મદીનેંસે શાહકા
આતે હી દશત મેં હુવા નરગા સીપાહ કા
ધેશ અહુ નેખેમાં રીસાલત પનાહ કા
મેહુમા હલહન કે ધરને ગીજા નોશ કરતે થે
મા બાપ હલે કે ચહા ૨કોસે મરતે થે—૩૧

દસવીંકો કુશતોખું કે સખ એહવાલ ખુલ ગએ
રનનેં નીશાને પ્રેખાજે બદઅશઆલ ખુલ ગએ
ઓર શતીમાં શી બેટીયાં જે બાલ ખુલ ગએ
ઓર સાથ બીનકે ગેશુએ ઇતશલ ખુલ ગએ
પરજસને ખાક એહુરે પે પેહુલે લગાઈથી
વોહ જએન એહુજ શાહુ મરદાંપ્રી જાઈથી—૩૨

(૧૯)

અસહ્ય જળકે કુશતએ તીરેસીનાં હુવે
મહુવે અજલ હુસેનકે તીરલો જવાં હુવે
પેહુલે જહાદકો અલી અકબર રવાં હુવે
ઓર રાસતો અપ સંલામ કો ખમદો જહાં હુવે
હુએખતસે મુમ કીનાત મેં હીલ અલ પડી હુઈ
બએકા ફલક અદબસે જમી બીઠ ખડી હુઈ—૩૩

અકબરને ભી ન યામસે લી તેગ દુરસે
એક શમઅ નીકલી પરદએ શનુસે તુરસે
એહોશ એહલે નાર હુવે બીસકે વરસે
પેહ ગુલ બીઠા સપ્ર મલકો છનો દુરસે
અકબર લીચે હુએં હાથમે તેગે જદાલકો
પનજે મેં આશતાબ કે દેખો હીલાલકો—૩૪

આગાજે જંગ પેહુ થા શુનો અબ નીઆલે કાર
પ્રાલાદ કી સીનાં હુઈ હુએ હુએ છગરકે પાર
રનમેં ગીરા સીતાર એ મેહુમુએ કીરદેગાર
લાસેકો ઘરમે લે ગએ શુલતાને નામદાર
અશસોસ છસકે એવાહ કા સામાં હલઅમેં થા
માતીમ બીસીકા ખએમએ શાહુ અરબ મેં થા—૩૫

સેહુરાથા વાહાં સરે અલી અકબરકે વાસતે
યાં તકીયએ અજલથા બીસી સરકે વાસતે
ખીલઅત થી વાહાં બનીયરે હુએદરકે વાસતે
ઓર યહાં કરન નથા તને અતહરકે વાસતે
સદકે રશુલ જાદીયાં મુરદેપે હાતી થી
જએનબ સરાને પાએતીં માં બેહુને રોતીં થી—૩૬

જાએનળકા શેર યેહથા કે ફરીયાદ યા ઈલાહ
બીન બીયાહુ નેરે બચેકો મારા હએ બેગુનાહ
માં કેહે રહીથી આહ નેરે ના મુરાદ આહ
શાહુ હલબકી બેટીકા અબ ધીસે હોગા બીયાહ
હએ હએ શુનાની અબ તેરી શેહરોં ને જાએગી
હલા બનેગા કોન દુલહન ધીસાથી આએગી—૩૭

યેહ ન વહા થાકે નેહુશરે તાજા બપા હુવા
અકબર કે નહને ભાઈકા જખમી ગલા હુવા
શીયાંદે શીર ખારોંપે અસગર રીદા હુવા
ખનજર ગલેસે શેહકે મીના સર જુદા હુવા
રીર ખએમા પનજતનકા હુટા એક આનને
બાધે ગએ ગીજલે હરમ રેસમાનને—૩૮

મકતલસે વકત શુબહ હુએ અશકયાં રવાં
લીખ લીખકે ફતહ નાને ધીચે જાખ જા રવાં
નેજોંપે આગેં સરે ફએજા ખુદા રવાં
એર બીધને હુસેનકે ઈતરતકા કારવાં
હર સરપે સરકો પીટકે ગીરતીથી શતેમા
નેજોંકે ગીરદ શહને રીરતીથી શતેમા—૩૯

હાલે હલખ શુનોકે વહાં કેયા ગજબ હુવા
બીલકુલ દુરસત બીયાહકા સામાન જખહુવા
શેહજાદેકા નેહલને માહાશ તલખ હુવા
દેવડીપે જમઅ લશકરે શાહુ હલખ હુવા
નજદીકથાકે ઘોડેપે શુલતાં સવારહો
રાહી શુએ દયાર શહુ બેદયાર હો—૪૦

ઈસખુશ દીલીને યોહફટા યકબચક છગર
નાકેપે એક ચરબ નજર આયા બરેહને સર
ઓર ઊસકે ગીરદ સારે મુસલમાન નોરગર
પોહોઆ તો વોહ કરીબ ગીરા નોહકો પીટકર
ખતદેકે બાદશાહકો એક દીલસે આહશી
તડપી લહદને રૂહ રીસાલત પનાહશી—૪૧

શુલતાને પુંછા કોન જહાંસે ગુજર ગયા
ઊસને કહાકે શીયોકા સરદાર મર ગયા
તોહોશા યજદકે લીએ સંયદકા સર ગયા
મનહુમીયતકા ખાતીમા શપીર કર ગયા
કાટા રશુલ જાદેકા સર ફોળે શામને
ખએરન નીસાંશી ગોદને જએનબકે સામને—૪૨

શુલતાને સરકો પીટકે પુંછાકે ભાઈ જા
ઊમતને હમ શબીયે પયમબરકો દી અમા
બાલા ચરબકે હાએ અલી અકબરે જવાં
માથેપે ઊસકે તીર લગા ઘાતીપે સીનાહ
ઘોડેસે જપ ગીરાતો પુશી કોન કલ પડી
ના મેહુર મોને ખએમેસે જએનબ નીકલ પડી—૪૩

ચહ શુનકે ખાક નોહપે મલી બાદશાહને
એક દસત શાહે અપને ગીરબાં સીપાહને
બીસમીલ હુલહનકો કર દીયા ઈસ શોરો આહને
સર બોલા ચરબ કે તલે ઊસ રશકે માહને
ચીલાઈ હાએ હું મેરી તકદીર સોગઈ
નોહબી ન દેખા હુલેકા ઓર રાંડ હો ગઈ—૪૪

(૨૨)

રખતે અજ પેહુને લગા જ્ય વોહ નેક જાત
જ્યો જનેની સીયાહ કશની પેહુની ભિસકે સાત
નીકલા મહલસે જ્યો જ્યો દુખતરકા પકડે હાત
ભિક્યા પુકારી અજ ગમે દુનીયાંસે હ્યે ન જાત
રોયા વોહ બેકસીથે શહિનશર કચેન પર
ધરબાર શખ હુટા દીયા નામે હુસેન પર—૪૫

ઘોડપે બચેઠા આઠ ગીર્યાં બરેહુને સર
ઓર બાલ ખોલે દુખતરે જન એક ભિંટ પર
હરએક કદમપે પુછતાથા મોહકો પીટ કર
યારો હુસેન પેયાસે શી હ્યે કરબલા શીધર
અકબરકા શીસ જગે બદને પાશ પાશ હ્યે
બગેર શીસ જમીન પે સર્થવદશી લાશ હ્યે—૪૬
વલાહ મોમીનો ચેહ રીવાયતમે હ્યે રકમ
તયે કરકે રાહ મકતલે શાહ શહે ભિનમ
કબ કરબલામે પોહ્યાઆથા ચેહ મુબતલાએ ગમ
જબ શામસે શીરે હ્યે આતથે યાં હરમ
ગુલથા કે સોગવાર શહીદો કે આએ હંએ
પેયારોકે સર કહે હ્યે હમરાહ લાએ હંએ—૪૭

પોહ્યા કરીબ ગંનજે શહીદો જો કારવાં
દેખાકે એક ભિરસ હ્યે લાશોં કે દર મીયાં
સર નંગે બાલ ખોલે ચેહ કરતી હ્યે વોહ શીમાં
યારો હુસેન પેયાસે શી હ્યે કરબલા કહાં
જાને હુસેનશી મુઝે ઇસદમ તલાશ હ્યે
અએ કરબલા શીધર મેરે દુલેશી લાશ હ્યે—૪૮

(૨૩)

ભાંડોસે ગીર પડે હરને શાહુ દો સરા
એક એકને અપને પેચારેકા સર હાથ પર ધરા
બાંનેા કે હાથને સરે અકબર હુલુ ભરા
મુજરેકો લાશે શાહુપે ચલે બાંધકર પરા
આંખોપે હાથ રખકે વોહ શુલતાન હટ ગયા
દીલ ઊસ દુલહનકા એઓકે સામાસે રટ ગયા—૪૯

બહુ કર સલામ ઇતરતે ઇતહારકો કીયા
દેખા કંઈ સરોંકી તરર ઓર રોદીયા
દઝોડી તડપકે જાપ સરે અકબર નજર પડા
બાંનેાકે હાથસે સરે અનવર લીયા ઊઠા
સર લેકે અપની ગોદને બચેડી જમીનપર
રખદી જાપી કદે હુએ સરકી જાપીન પર—૫૦

ગીરદ ઊસકે બાલ ખોલકે રઓને લગે હરમ
ખોલે ગજબકા વાકે આ હાએ કીસે પુછે હમ
પાસ આકે માં દુલહનકી પુકારી બ અશને નમ
તસલીમ મેરી અએ હરને શાહુ મોહ તરમ
હાલ અપના રીર કહુંગી અબી બે હવાસ હું
અકબરકી ચેહ દુલન હાએ ને અકબરકી સાસ હું—૫૧

ઇસ દરદકે બયાં સે હીલ દશતે કરબલા
ઓર પનજતાન કે રોનેકી આને લગી સદા
જાએનબને હાથ આમલીએ ઊસકે ઓર કહા
ખામોશ હો તુઝે કરાને અશરફુ નીસા
બાગે જહાં ને શોર હાએ હુરો કે બએનકા
બસ બસ કે અબ લરજતા હાએ લાંશા હુસેનકા—૫૨

(૨૪)

ખસ અએ દબીર નાતેકા અપ્પ બિજરખા હએ
તુશને અશક મઓનપે હએ શેર આહ હએ
શાહે હલખકી બેટીકી હાતલ તખાહ હએ
લાશા જવાન હલેન પેશે નીગાહ હએ
માતીન મેં ગીરદ અહલે હરન હંએ લીએ હવે
નોહા પેહ પડહ રહી હએ હલન સર ખુલે હવે—૫૩

મુજરો ૧.

પાળિં સજાદકા અએ મુજરઈ જનજરમેં હએ
દમ ગલેમેં હએ ગલાતઓકે ગુલુ ગીરમેં હએ—૧
કુંચ કરતે હંએ હુસેન ઇબને અલી દુનીઆસે
કોસે રેહલત શી સદા નાઆરએ તકબીરમેં હએ—૨
પુછા હીનદાને જો આબદકો તો બોલી જએનખ
દેખ અએ બીબીવોહ જકડા હુવા જનજરમેં હએ-૩
જેર ખનજર બી ન તડપા પીસરે શેરે ખુદા
પેહ તકલુષ તો ફકત શતેમા કે શીરમેં હએ—૪
અપની હમ જોલીયોસે કહેતીથી રોરો શુગરા
યાદ કુમબેશી હરએક દમ દીલે દીલગીરમેં હએ—૫
જુટી જુટીવોહ ભવેં અઓર વોહ ભોલા મુખડા
સારા છ મેરા લગા અસગરે બે શીરમેં હએ—૬
બોલી શુગરાકે ન દેખી સહરે વસલે હુસએન
બીલટી તાસીર મેરે નાલએ શાખગીરમેં હએ—૭

(૨૫)

શાહ કહેતેથે જવાનો ન કરો તેગ જની

હુર નેરા પેયારા અબી લશકરે બેપીર મેં હયે—૮

શાહને સાથીએ કઓસર સે કહા નીબહકે વકત

આયે કઓસરકા મજા ખનજરે બે પીર મેં હયે—૯

ખતે પેશાનીએ હુર પડહકે પેહ બોલે અબાસ

સચેર શીરદોસથી લીખી તેરી તકદીર મેં હયે—૧૦

અપને મુરદેશી નમાજ આપહી પડહતા ગોયા

બાઆદ કટને કે સરેશાહ જો તબીર મેં હયે—૧૧

દી જો જએનખને રજા બેઠાકો કહેતેથે હુસએન

વાહ શીરા દરજે સખાવત નેરી હમશીર મેં હયે—૧૨

કહા જએનખને કે યા શેરે ઇલાહી મદદી

આજ આબીદના ગલા તઓકે જનહુર મેં હયે—૧૩

કેહતીથી શતમા ખનજર ન નીકાલ અએ જાલીમ

અબી ફરજનદે નમાજ ભેરા તકબીર મેં હયે—૧૪

જબહકે વકત પેહ કાતીલ સે કહા હનરતને

સદમાં અબ સેહુને શી તાકત નહી શબીર મેં હયે—૧૫

શુએ હલકુમ પેહ ચલચલકે અટક જાતી હયે

બાડ શાયદ નહી જાલીમ તેરી શમશીર મેં હયે—૧૬

બાલી સએદાનીયાં બેગોર પડે હો શબીર

તહા લાશેને કશ ની નહી તકદીર મેં હયે—૧૭

શાદ હો શાદ હો શબીર કે સદકે સે દબીર

બાગ બીરદોસે બરીં કા તેરી જાગીર મેં હયે—૧૮

(૨૬)

મુજરો ૨.

- જાજાકે મુજરઈ સારે અચ્ચાદા કે સામને
સદકે ગુલામ હોતે થે આઠા કે સામને—૧
- પૈયાસે લખે પુરાત પે માં દેખને ન પાઈ
મારે પડે લાચાલ વહાં દરીયાકે સામને—૨
- આગોશે શઓઠ ખોલકે હજરત લીપટ ગએ
હુર આપા હાથ બાંધે જો મઓલાકે સામને—૩
- શેહરોકે કેહતેથે અલી અકબર હજાર હએશ
દમ તોડતે હો ખાક પે બાબાકે સામને—૪
- દુલાહશી લાશ લે ગઈ દેવડી સે બીબીયાં
હજરત ગએ ન શરમસે કુબરાકે સામને—૫
- તર ખુંમે આએ બેટો જાએનબને ચેહ કહા
ખાલીક ને શુરખરૂ શીયા જેહરાકે સામને—૬
- અકબર પે બરછી ચલ ગઈ શેહને ન મારા દમ
બેટા તડપ કે મર ગયા બાબા કે સામને—૭
- અલારરે રોઅબ દુરસે ચલતે થે શેહ પે તીર
આ સગતે થે હજાર ન તનહા કે સામને—૮
- મલમલ કે ખુન ચેહરે પે ફરમાતે થે હુસએન
જનત મેં યુંહીં જાગંગા નાના કે સામને—૯

હુરેં બચકતે જાપહ લીધે થીં ખડીં હુઈં
કઝોસરકા જામ સઘઈદે વાલા કે સામને—૧૦

મુનીસ તુ અબ્બ જ્યારતે સરવર કો ચલ શીતાબ
જનત હયે કર બલાએ મોઅક્કા કે સામને—૧૧

મુજરો ૩.

શેહકે મુજરાઈ કો અનદેશયે ફરદા કયા હયે
પનજતન વાસતે બખ્શીશ કે હયેં પરવા કયા હયે—૧

ગુજરે જો દમ ગમેં સરવર મેં ગનીમત જાનો
મોમીનો જસતકા દુનીયા મેં જરોસા કયા હયે—૨

ચલતે ચલતે જો રકા ઘેડા તો હજરત ને કહા
કરબલા કેહતે હયે જસકો ચેડી સેહરા કયા હયે—૩

જાબ ચલે તીરતો હજરત ને રશી કો સે કહા
જાઓ જવાં નો કહો ઇંસ વકત ઇરાદા કયા હયે—૪

અરજ શ્રી સબ ને કે સર તેગ તલે ધર દેંગે
તુમ સલામત રહો આકા હમેં પરવા કયા હયે—૫

જુઝરીકારે અસદુલાહ જો ખએંચી શેહને
ગએંબસે આઈ નીદા ચેહ કે ઇરાદા કયા હયે—૬

હલક કટા દો જો હો બખ્શીસે બિનત મનજુર
કઝોબ ઘટપન ઠા કરો પાદ કે વાએદા કયા હયે—૭

(૨૮)

શીમર સે કહેતે થે શેહ ચડહ ન મેરે સીને પર
 દેખ તો કઝોન હુ મએં તેરા ઈરાદા કયા હએ—૮
 માં મેરી શાતેમા હએ બાપ અલી નદ અએ નબી
 અરે જાલીમ મેરે રતએ કો તુ સમજા કયા હએ—૯
 મર ગયા હએ પીસર લાઅલ સા પર આહ ને કી
 છગરે શાતેમા જોહરા કા કલેજા કયા હએ—૧૦
 રાત દીન શઓ કે જ્યારત મેં તુ રહેતા હએ મુદામ
 અપને મુનીસ કો બુલાતે નહી આકા કયા હએ—૧૧

મુજરો ૪.

અએ મુજરઈ શેહ કહેતે થે તકદીર હમારી
 સર નંગે ગઈ બલવેમે હમશીર હમારી—૧
 આબીદ ને કહા હશરકો શુન લીજવો જાલીમ
 દેવેગી ગવા હી પેહી જનજર હમારી—૨
 અકબરને કહા બાનોસે તબ રાઈચો અમા
 મીટ-જાએગી જસ રોજ પેહ તસવીર હમારી—૩
 હુરને કહા પેહ સાઆદક બેટેસે કે જાલીમ
 લે અએની પર હએ આનસે તકદીર હમારી—૪
 જબ મર ગયે અકબર તો પેહ ફરમાયા નબીને
 બસ આન છી બલક સે તસવીર હમારી—૫

શેહને કહા જએનખસે કે બન્નવેને ન આના

જસ વકત હો ગરદન પે શમશીર હમારી—૬

જખ છીદ ચખ મશકીજા તો ચીકાઈ સકીના

અખાસ ચીચા કેયા કરે તકદીર હમારી—૭

હુરને કહાકુછ પીર નહીં હશાર કા મુઝકો

હએપુશત પર અખ હજનતે શખીર હમારી—૮

શેહને કહા મએદાનને હું જાજે શકીસે

રોકો તો બલા જરખતે શમશીર હમારી—૯

નાનાસે કહા ખુદયને શખીર ને જા કર

શી આપકી જીતમ ને યેહ તઓકીર હમારી—૧૦

દરબારનેં આખીદ સે કહા શીમર લઈને

લીલાહ બહાન કીજાયે તકસીર હમારી—૧૧

જખ શાહ મદીનેસે મલે રોકે યેહ બાલે

કેઆ દેખીયે દીખલાતી હએ તકદીર હમારી—૧૨

અખાસ ને દરીયા પે કહા જાજે શકીસે

દેખોતો હએ કીહુ ઘાટકી શમશીર હમારી—૧૩

સર ખીટકે જએનખને કહા લાશએ શેહપર

તુમ બીન નહીં કુછ ઈજતો તઓકીર હમારી—૧૪

શેહને કહા અશવાજે સીતમ સે કે લઈને

કેઆ સમજે હો તુમ ઈજતો તઓકીર હમારી—૧૫

નાના હએ નખી બાપ અલી ભાઈ હસન હએ

માં જાતેમા હએ સાહુએ તતલીર હમારી—૧૬

આખીદ ને ઠહા તુ નહી વાકીશ અએ સીતમગર
 એચી ગઈ હએ અરશ પે તસવીર હમારી—૧૭
 ગર હીનદ સે જાઈર કો બુલા લીછએ આકા
 હો જાકે રોને આપકે તેઓશીર હમારી—૧૮

સલામ ૧.

સલામ ઊસપે જાસે હક ને કામયાબ કીયા
 જહાં મેં શહીદાંઅતા ખીતાબ કીયા—૧
 ગીરા ઝમીન પે જસદન વોહ બુનદકા સરરી
 મલક પુકારે કે સરવર ને પા તુરાબ કીયા—૨
 વોહ કીસ તરાહસે દીનાવેંગે મુહ પયમબર કો
 છનો ને હજરતે જએનબ કો એ નીકાબ કીયા—૩
 હજારો નોહસદો પનજાહ જખમથે તનપર
 બહનને ભાઈકે જખમોકા જબ હીસાબ કીયા—૪
 હીનાવ બસમાહ કહાં કરબલાકે સેહરામેં
 હુહુસે રીશકો શખીરને ખીજાબ કીયા—૫
 હુસેએન ઇમામને મરના કીયા કુબુત અપના
 મગર યહદકી બબઅતસે ઇજતેતાબ કીયા—૬
 અજાગો ખુનમે અકબરકી જબમસે ભીંગી
 તો ઇસકે સોગમે જુનશને પંચેતાબ કીયા—૭

હુસએન કેહતેથે અકબરશી લાશપર જાકર

તુમહારે દાગને બાપાકા દીલ કબાબ કીયા—૮

ન નીદ આતીથી અસગરકો પેઆસકે મારે

અલેપે તીર જો આકર લગાતો ખાબ કીયા—૯

બનેશી લાશ જો આઈ ધુપા લીઆ મોહકો

ફલહનને હજરતે કાસીમકા કેવા હીજાબ કીયા—૧૦

ગલેને તોકભીયા ઊસ ઇમામ જાદેકે

બુદાને છસકે તઈ માલેકુર રીકાબ કીયા—૧૧

સવાર ધોડેપે અઆદા પેઆદા શેહજાદા

અજબ તરાહકા જમાનેને ઇન કીલાબ કીયા—૧૨

અછજો યાદ હયે કુછ તુમકો તીશનગીયે હુસએન

ઇમામને શયે હશતુમ સે તરકે આબ કીયા—૧૩

હજર હેઝ મુસલમાન કીઝીં હુવાયા શીમર

લઈને નામભી ઇસલામકા ખરાબ કીયા—૧૪

ચહ કાએદા હયેકે બીસમીલ જો હો તડપતા હયે

મગર હુસએનને મુતલક ન ઇજ તેરાબ કીયા—૧૫

જો તનહુરસતયે ઊનકો કીયા અજલને પસનદ

જો નાતવાથે અસીરીને ઇનતેખાબ કીયા—૧૬

ફસીહ ખાલીકે આલમને ઇલમકા અપને

નબીકો શેહુર કીયા અએર અલીકો બાબ કીયા—૧૭

(૩૨)

સોન ૧.

સાક્ષીના બીબીકે દેખનેકો જો રનસે ધરમે ઇમાન આએ
હરમ જો દેવડીપે મુનતજરથે હરમ સરામે તમામ આએ
શુના સાક્ષીના ને હોકે જખમી ઇમાને આલી મકામ આએ
ગએથે દરીયાકે સીમત પેચાસે વહાંસેબી તીશને કામ આએ
વોહનહને નહને હાથ ઊઠા કર દુઆએ બાબાકો દે રહીથી
બદન જો જખમી થાંસરસે તાપા બજા સરાપાકી લે રહીથી.

સોન ૨.

બી બાનુ કરબલકે બનેમં કુકત જીં બનજારી રે
કીઠં ગયો નાએક હએ હએ હનરો કુકત કુકત હારીરે
હમારો સંઘંયા ભયા બનજાર ભરા પુરા બએપારી રે
મર ગયો રન બીચ સીસ કટાકે લુટ ગઈ ખેપ હમારી રે

ભાગ ૧ લો પુરો થયો.

ચૈતવણી.

આજે ગુલદસતએ. ગંમની કીતાબ તયા નીચે
 લખેલી બીજી સરવે કીતાબો ગુનરા ૧ હરફના અને કિરદુ
 ના ધની સરસ સાસ કાગળ બપર ધાપી બાહર પા
 રાછે તે ને સાહેબોને ખરાદ કરવી હોય તે સાહેબોએ ના
 એ લખેલે ઠેકાનેથી મેહુરબાની કરી મંગાવી લેવી.

કીસાઓ.

બાગો બાહર પાને ચાર દરવેસ છુતા ભાગો તથા પુરી બાંધેલી.
 હાતમ તાઈ છુતા ભાગો તથા પુરી બાંધેલી.
 ગુલે બકાવલી છુતા ભાગો તથા પુરી બાંધેલી.
 બદરેમુનીર બેનહર.
 શાહુબાહા સાહંપરી.

સુહા બીલી.

સાહે પમન.

સાહે રમ.

નાતક ગાયણ રૂપી ખેત.

ઇનદર સભા.

બેનહર બદરેમુનીરં.

બનદર સભા.

રૂ

બીરીરે

રી રૂ

મરસીયા નોહા વગેરે.

ફમારી રૂ

ગુલશારે પંજતન ભાગ પેહુલો.

ગુલદસતએ ગંમ ભાગ પેહુલો ઇતઆદી ઇબેઆદી.

તાજે કલમ ગુલદસતએ ગંમના ભાગ ર નો થોરા લેવસમાં બા
 હર મજથ.

બપર લખેલી સરવે કીતાબ સોફીન સત્તનોપે બીલીબનર
 નવાબની મસીદની સામે સુલ્તાનુરદીન જવાબાનની દુકા
 ન બપરથી મેહુરબાની કરી મંગાવી લેવી.

લાઠ મુલ્લા નુરદીન બીન જવાબાન.

